

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne : **J.. V. L.**, bytom v K., R., proti žalovanej : **Slovenskej advokátskej komore**, so sídlom v Bratislave, Kolárska 4, zastúpenej J.. E. B., advokátkou, so sídlom v B., T., v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 2030/11 zo dňa 25. marca 2011, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 21S/46/2011-37 zo dňa 28. septembra 2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 21S/46/2011-37 zo dňa 28. septembra 2011 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Žiline zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovanej, ktorým bolo uznesenie Predsedníctva Slovenskej advokátskej komory vydané podľa § 71 ods. 2 písm. b/ zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o advokácii“), rozhodlo o nezapísaní žalobkyne do zoznamu advokátov vedeného Slovenskou advokátskou komorou z dôvodu, že nebola splnená podmienka podľa § 3 ods. 1 písm. c/ zákona o advokácii, keďže žalobkyňa nezískala najmenej trojročnú prax ako advokátsky koncipient.

Krajský súd rozsudok odôvodnil tým, že žalovaná vec správne posúdila konštatujúc, že žalobkyňa nespĺnila podmienky stanovené v § 3 ods. 1 zákona o advokácii. Uviedol, že preukazovanie podmienky podľa § 6 ods. 3 zákona o advokácii, že najneskôr ku dňu konania advokátskej skúšky určeného komorou sa získala prax podľa § 3 ods. 1 písm. c/ tohto zákona

žiadateľom o zápis do komory advokátov, ktorý má zloženú advokátsku skúšku, za neopodstatnené a odporujúce § 77 ods. 3 zákona o advokácii. Z predložených dokladov nachádzajúcich sa v administratívnom spise mal zistené, že žalobkyňa nie je a ani v minulosti nebola advokátskou koncipientkou a nepredložila doklad o tom, že vykonávala prax sudcu, justičného čakaťa, prokurátora, právneho čakaťa prokuratúry alebo notársku prax a nepredložila ani doklad o samotnej praxi podľa § 6 ods. 2 zákona o advokácii. Vyhodnotil ako nedôvodnú námietku žalobkyne poukazujúcu na prechodné a záverečné ustanovenia zákona č. 176/2003 Z. z. (zrejme má byť správne uvedený „zákon č. 586/2003 Z. z.“), nakoľko skutočnosť, že žalobkyňa spĺňala podmienky právnej praxe stanovené pre zloženie skúšky komerčného právnika a následne na zápis do zoznamu komerčných právnikov ustanovené dnes už neplatným zákonom o komerčných právnikoch nemohla žalovaná považovať za relevantnú, nakoľko podmienky na zápis do zoznamu advokátov sa prijatím zákona o advokácii zmenili a ani prechodné ustanovenia zákona o advokácii neobsahujú úpravu, ktorá by umožňovala zápis žalobkyne do zoznamu advokátov, zdôrazniac, že žalobkyňa v čase nadobudnutia účinnosti zákona o advokácii nebola ani advokátkou ani komerčnou právničkou podľa dovtedy platných a účinných predpisov, na základe čoho dospel k záveru, že v preskúmvanej veci bol riadne zistený skutkový stav a vec bola správne právne posúdená. O trovách konania rozhodol krajský súd s poukazom na § 250k ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) tak, že neúspešnej žalobkyni ich náhradu nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote žalobkyňa odvolanie navrhujúc, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Požadovanie získania právnej praxe ako advokátskeho koncipienta podľa § 3 ods. 1 písm. c/ zákona o advokácii, ktorej účelom je nadobudnúť vedomosti a osvojiť si skúsenosti potrebné na výkon advokácie žiadateľom o zápis do komory advokátov, ktorý má zloženú skúšku, považovala za nesprávne a nelogické. V odvolaní poukázala na to, že pre zloženie skúšky komerčného právnika, ktorá je považovaná za advokátsku skúšku, spĺňala jednu z dvoch rovnocenných podmienok právnej praxe pre zloženie skúšky komerčného právnika – výkon právnickej praxe aspoň počas piatich rokov (§ 5 písm. c/ zákona Slovenskej národnej rady č. 129/1991 Zb. o komerčných právnikoch). Poukazujúc na čl. 1 Uznesenia Predsedníctva žalovanej, ktorým sa schvaľuje Skúšobný poriadok Slovenskej advokátskej komory zo dňa 1. januára 2011, podľa ktorého účelom advokátskej skúšky je overiť, či má uchádzač potrebné odborné znalosti a spôsobilosť vykonávať povolanie advokáta, zdôraznila,

že jej odborná spôsobilosť bola preverená úspešným vykonaním odbornej skúšky komerčného právnika, ktorá sa považuje za advokátsku skúšku (§ 77 ods. 3 zákona o advokácii), a teda logickým výkladom musia byť splnené i podmienky ustanovené v § 6 ods. 3 zákona o advokácii týkajúce sa požadovanej praxe.

Žalovaná sa k odvolaniu písomne nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné zrušiť v zmysle § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p. a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Rozhodol uznesením (§ 223 v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej O. s. p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 a § 214 ods. 2 O. s. p. v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej O. s. p.).

Podľa § 244 ods. 1 O. s. p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 244 ods. 3 O. s. p. rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

Odvolací súd z obsahu pripojených spisov zistil, že preskúmaným rozhodnutím Predsedníctvo Slovenskej advokátskej komory rozhodlo o nezapísaní žalobkyne do zoznamu advokátov vedeného Slovenskou advokátskou komorou z dôvodu, že nebola splnená podmienka podľa § 3 ods. 1 písm. c/ zákona o advokácii, keďže žalobkyňa nezískala najmenej trojročnú prax ako advokátsky koncipient.

S ohľadom na odvoláciu námietku na nesprávne právne posúdenie veci súdom prvého stupňa sa odvolací súd prvotne zaoberal tým, či rozsudok súdu prvého stupňa dáva dostatočné odpovede na právnu argumentáciu žalobkyne v žalobe, ktorá je v podstate totožná i v podanom odvolaní. Spočívala v tom, že pokiaľ odborná spôsobilosť žiadateľa o zápis do zoznamu advokátov bola preverená úspešným vykonaním odbornej skúšky komerčného právnika, ktorá sa považuje za advokátsku skúšku, logickým výkladom musia byť splnené i podmienky ustanovené v § 6 ods. 3 zákona o advokácii týkajúce sa požadovanej praxe.

Podľa § 157 ods. 2 O. s. p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

K základným právam účastníka konania obsiahnutým v práve na spravodlivý proces, patrí právo na uvedenie dostatočných dôvodov, na ktorých je rozhodnutie založené. V súvislosti s riadnym odôvodnením je potrebné uviesť, že vychádzajúc z konštantnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (o. i. veci García Ruiz proti Španielsku, rozsudok zo dňa 21.1.1999 týkajúci sa sťažnosti č. 30544/96, Ruiz Torija proti Španielsku, rozsudok zo dňa 9.12.1994, týkajúci sa sťažnosti č. 18390/91, Van de Hurk proti Holandsku, rozsudok zo dňa 19.4.1994, týkajúci sa sťažnosti č. 16034/90,), judikatúry Ústavného súdu SR (sp. zn. I. ÚS 226/03 zo dňa 12.5.2004, III. ÚS 209/04 zo dňa 23.6.2004, sp. zn. III. ÚS 95/06 zo dňa 15.3.2006, sp. zn. III. ÚS 260/06 zo dňa 23.8.2006), nie je nutné, aby na každú žalobnú námietku bola daná súdom podrobná odpoveď, a rozsah povinnosti odôvodniť súdne rozhodnutie sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí byť analyzovaný s ohľadom na okolnosti každého prípadu, ak však súd v odôvodnení nereaguje na zásadnú, relevantnú námietku, súvisiacu s predmetom súdnej ochrany prednesenú žalobcom, je potrebné tento nedostatok považovať za prejav arbitrárnosti (svojoľnosti). Súd je povinný dbať na to, aby jeho rozhodnutie bolo presvedčivé, na podporu čoho uvedie dostatočné argumenty.

Odnatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu O. s. p. dáva. Procesným právom účastníka je i právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia. Povinnosť súdu riadne odôvodniť svoje rozhodnutie vyplývajúca z ustanovenia § 157 ods. 2 O. s. p. totiž znamená právo účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia, a jeho porušením sa účastníkovi odníma možnosť náležite skutkovo a aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu, voči ktorému chce využiť možnosť opravného prostriedku. Nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je preto porušením práva na spravodlivé súdne konanie.

Krajský súd z uvedených zásad súdneho prieskumu dôsledne nevychádzal, nedostatočne sa vysporiadal so zásadnou námietkou žalobkyne, a preto odvolací súd jeho

záver, že preskúmané rozhodnutia žalovaného je v súlade so zákonom, považuje za predčasný.

V prejednávanej veci za zásadnú je nepochybne nutné považovať námietku týkajúcu požadovania získania právnej praxe ako advokátskeho koncipienta podľa § 3 ods. 1 písm. c/ zákona o advokácii, ktorej účelom je nadobudnúť vedomosti a osvojiť si skúsenosti potrebné na výkon advokácie žiadateľom o zápis do komory advokátov, ktorý má zloženú advokátsku skúšku. Ak krajský súd na jednej strane považoval preukazovanie podmienky podľa § 6 ods. 3 zákona o advokácii, že najneskôr ku dňu konania advokátskej skúšky určeného komorou sa získala prax podľa § 3 ods. 1 písm. c/ žiadateľom o zápis do komory advokátov, ktorý má zloženú advokátsku skúšku, za neopodstatnené a odporujúce § 77 ods. 3 uvedeného zákona, a na strane druhej dospel k záveru, že žalobkyňa nesplnila podmienky ustanovené v § 3 ods. 1 písm. c/ zákona o advokácii, odvolací súd považuje túto argumentáciu nielen za nedostatočnú, ale aj za vnútorne rozpornú.

Nakoľko v prejednanom prípade sa krajský súd dostatočne a vyčerpávajúcim spôsobom nevysporiadal s právne relevantnou námietkou, ktorú uplatnila žalobkyňa vo svojej žalobe, je nutné považovať takýto rozsudok za nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov.

Vzhľadom k uvedenému sa odvolací súd meritom veci nezaoberal. Bude úlohou krajského súdu v ďalšom konaní vec prejednať v naznačenom smere a znova vo veci rozhodnúť s uvedením náležitých dôvodov.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa ustanovenia § 250ja ods. 3 O. s. p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Podľa § 250ja ods. 4 O. s. p. v ďalšom konaní je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

V novom rozhodnutí rozhodne prvostupňový súd i o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O. s. p. v spojení s § 246c ods. 1 vetou prvou O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1.5.2011).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 25. septembra 2012

JUDr. Jaroslava Fúrová, v.r.

predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská